

ÅRSMØTEREFERAT 2018

Comfort Hotel Runway, 3.mars 2018

Bli medlem i Norsk Sau og Geit og støtt opp om NSG sitt arbeid med fokus på:

Økonomi og Marked

Produksjonsvilkår

Faglige utfordringer

Egen organisasjon

Politikerkontakt, alliansebygging

Informasjon

Innhold

1. Åpning.....	2
2. Opprop av utsendinger.....	2
3. Godkjenning av innkalling og sakliste.....	3
4. Valg av to personer til å skrive under årsmøteprotokollen sammen med møteleder.....	3
5. Valg av to personer til tellekorpset.....	3
6. Ledertale (vedlegg 1).....	4
7. Årsmelding 2017 fra Hedmark Sau og Geit.....	4
8. Regnskap 2017.....	4
9. Saker til behandling.....	4
a) Resolusjon (vedlegg 2).....	Feil! Bokmerke er ikke definert. 4
b) Resolusjon (vedlegg 2).....	4
10. Valg.....	5
a) Leder for 1 år.....	5
b) To styremedlemmer for 2 år.....	5
c) Nestleder for 1 år.....	5
d) Tre varamedlemmer for 1 år.....	5
e) Møteleder og vara til årsmøtet for 2017.....	5
f) Tre utsendinger til landsmøtet NSG, samt 1 vara.....	5
g) Godtgjørelse til tillitsvalgte.....	5
h) Revisorer.....	5
i) Valgkomitèmedlem for 3 år.....	6
11. Behandling av innkomne saker.....	6
12. Orientering om saker fra styret.....	6
13. Arbeidsplan og budsjett for 2018.....	6
14. Tid og sted for årsmøtet 2019.....	6

1. Åpning

Leder Martin Mostue ønsket velkommen og overlot ordet til møteleder Per H. Lindholt

2. Opprop av utsendinger

19 stemmeberettigede og 3 med talerett.

Styret

1	Styret	Martin Mostue	X
2	Styret	Jon Iver Jordet	X
3	Styret	Per-Joar Nesthun	X
4	Styret	Ola D Gløtvold	X
5	Styret		

Talerett

51	gjest	Sigrid Nesteby	
52	seminardeltager	Hege Mostue	x
53	gjest	Ane Odden	x
54	gjest	Fredrik Forbregd	
55	sekretær	Marianne Meidell	x
48			
49			
50			
51			
52			
53			

Representanter Stemmerett

6	Romedal/Stange	Arne K. Strømsrud	x
7	Romedal/Stange	Anine Wollebæk	x
8	Elverum	Britt Gran	x
9	Odal	Per Jonas Mobråten	x
10	Tynset	Inger Johanne Eggen	x
11	Rendalen	Runar Myrvold	x
12	Folldal	Hilde Stokke Odden	x
13	Løten/Vang	Ingeborg Hellem	x
14	Løten/Vang	Aasmund Granberg	x
15	Løten/Vang	Øystein Knutsen	x
16	Alvdal	Sigmund K. Paaske	x
17	Ringsaker	Anne-Lene H. Bratlie	x
18	Os	Kjell Horten	x
19		Per Lindholt	x
20	Kvikne	Marit Solem	x
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			

3. Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling godkjent.

Saksliste godkjent. Forretningsorden godkjent

4. Valg av to personer til å skrive under årsmøteprotokollen sammen med møteleder

Anne-Lene Bratlie og Sigmund Paaske, protokoll sendes på e-post og bekreftes godkjent.

5. Valg av to personer til tellekorpset

Hege Mostue og Ane Odden

6. Ledertale

(vedlegg 1)

Året 2017 har vært et hyggeligere år enn det foregående. Har jobbet for å få lokallag til å engasjere seg mer, skryter av valgkomite. Alle i fylket må dra lasset sammen. Rovdyr er fortsatt problematisk. Alle fylkesledere har nå i vinter gått i mange butikker og sett over lammeprodukter og tilgjengeligheten. FBI skal ha en serie om dette på NRK i mars. Leder oppfordrer alle til å se på egen produksjon med kritisk blikk med tanke på kraftforbruken.

Anine Wollebæk hadde en kommentar ang kraftforbruk.

Per Lindholt har en kommentar ang fryst lammekjøtt på lager fra leders tale.

Hilde Stokke Odden mener det ikke er så «helsvart» ang lammesalg og lammeprodukter som det blir sagt i leders tale. Hilde spør også hva Hedmark har gjort i forhold til erstatning, hun viser til Oppland som fikk full erstatning. Har Hedmark sjekket opp hva dem har gjort i forhold til dette?

Aasmund Granberg kommenterer at det ikke kun er slakteriet sin skyld. Her har kjedene en enorm makt!

7. Årsmelding 2017 fra Hedmark Sau og Geit

Møteleder gikk gjennom årsmeldingen avsnitt for avsnitt.

Mange engasjerte kommentarer om temaer i årsmeldingen. Mye gjaldt rovdyr, men også hjemmesiden.

Årsmeldingen er enstemmig vedtatt!

8. Regnskap 2017

Et par kommentarer på hvorfor det står såpass med poster som kalles «møter/møtegodtgjørelse» osv. Styret er ikke fornøyd med dagens regnskapsfører.

Regnskapet er enstemmig vedtatt.

9. Saker til behandling

Resolusjonen: To utkast.

Begge to er utdelt og de leses opp under møtet. (vedlegg 2)

- a) Kommentarer på at den lengste resolusjonen kommer et ½ år for sent i noen punkter. Det menes at noen av tiltakene er allerede i gang. Det er uenighet om dette i salen, der andre mener «bedre sent enn aldri».
- b) «Sett skikkelig pris på den sauene vi har». Denne er vedtatt slik den er. 16 mot 2 stemmer.

«Konsolider saueneæringa» Enstemmig vedtatt. – «Styrk den saueneæringa vi har!» blir ny overskrift.

Forslag om å sende denne ut til media og fylkesstyre.

Den såkalte «ulvesaken» (vedlegg 3)

Styret foreslår til årsmøte om å gi 10 000 kroner til USS. Det foreslås 20 000 kroner fra årsmøtet. Det stemmes ikke fordi saken ble ikke sendt ut på forhånd. Dette blir da en styresak. Denne saken bør sendes ut til andre fylkeslag og lokallag og selvfølgelig legges ut på hjemmesiden.

10. Valg

- a) Leder for 1 år
Hans Bondal 19 stemmer
- b) To styremedlem for 2 år
Martin Mostue og Ingar Eide med 19 stemmer
- c) Nestleder for 1 år
Martin Mostue
- d) Tre varamedlemmer for 1 år
  - 1.vara – gjenvalg på Vegar Nystuen
  - 2.vara – gjenvalg på Jan Aarskog
  - 3.vara – gjenvalg på Solfrid Brandvoll
- e) Møteleder og vara til årsmøtet for 2018
Møteleder: Kjell Horten 18 mot 1
Vara: Per Lindholt
- f) Tre utsendinger til årsmøte NSG, samt 1 vara
Utsendinger: Årsmøtet stemte med 19 stemmer at styret bestemmer utsendinger selv.

Vara: Styret gjør valget selv. ved 19 stemmer
- g) Godtgjørelse til tillitsvalgte   (Uendret fra i fjor)
  - Leder: 20.000,- + kontorhold 6.000,-
  - Nestleder: 2.000,-
  - Styremedlem: 1.000,-
  - Revisor   1.500,-
  - Leder valgkomitè   1.500,-
  - Dagmøter >6 timer: 1.500,-
  - Møter < 6 timer   700,-
  - Kjøregodtgjørelse etter statens satser
- h) Revisorer
Sigurd Stølan gjenvalgt med 19 stemmer.

Hallvard Ligård valgt med 19 stemmer.

- i) Valgkomitèmedlem for 3 år
Leder for 1 år: Anine Wollebæk	Vara: Tormod Skramstad
For 2 år: Ola Flaten	Vara: Odd Rune Enget
For 3 år: Per Jonas Mobråten	Vara: Runar Myrvold

11. Behandling av innkomne saker

Ingen

12. Orientering om saker fra styret

Orienterer fra Innlandsplattformen til årsmøtet (vedlegg). Det har vært et arbeidsutvalg som har jobbet med denne plattformen. Gunnar Gundersen er leder i dette utvalget.

Dette kan styret jobbe videre med, sies det fra årsmøtet.

13. Arbeidsplan og budsjett for 2018

Arbeidsplan (vedlegg 4) fremlagt av styrets leder.

Flere punkt inn. Godkjent!

Budsjett (vedlegg 5). Godkjent enstemmig.

14. Tid og sted for årsmøtet 2018

Det ønskes fra årsmøte å fortsette med seminarhelg. Foreslås Hamar/Elverum-området. Styret får fullmakt til å bestemme tid og sted. Oppland og Akershus blir invitert.

Heder og ære:

Folldal har økt medlemstallet sitt. De får en kopp for sin gode vervejobb.

Ola D. Gløtvold får mange fine ord fra leder. Får et fat og en kopp som takk for god innsats i styret i HSG. Han har sittet i styret siden 2012.

Martin Mostue får et fat som takk for god innsats som leder i HSG i 2,5 år.

Vedlegg 1:

LEDERS TALE!

Inngangen til årets årsmøte planlegging er betydelig hyggeligere en fjor årets. For årsmøte og faghelg planlegging er en hektisk tid hvor en må se tilbake på det året som har gått og få alle aktiviteter ned på papiret.

Tråen i styrets arbeid er å få et regnskap i balanse som har vært årsmøtets klare krav, samtidig som at vi har jobbet med å få fylkeslagets medlemmer og lokallagsledere til å engasjere seg. Dette er nok et arbeid som er tidkrevende og må bygges stein for stein og det var gledelig å se at det var godt oppmøte på ledersamlingene i høst, valgkomiteen har også gjort en god jobb blant annet ved å engasjere lokallagsledere i jobben med å sette sammen et styre. Vi ser også at i arbeidsplanen for neste år er det forsøkt å samle all aktivitet i sauene i Hedmark. Dette vil synliggjøre den aktiviteten som er under HSG, og vil være et hjelpemiddel for å engasjere sau/geite bønder og gjeterhund folk, og til å melde seg inn i HSG. Det er et medlemstall så høyt som mulig som gjør at styret har ressurser til å gjøre et godt arbeid. Det betyr at vi må dra lasset sammen, det er styrets ansvar å skape arenaer og det er medlemmenes ansvar å bruke disse. Dette er den berømte snøballen som må rulle riktige veien, og det er jeg sikker på at det skal vi få til i sammen.

Utfordringene i rovdyrproblematikken er vedvarende og utfordrende. Styret har i all hovedsak lent seg på innlands- plattformen som gjorde en betydelig innsats under planleggingen av demonstrasjonene i vinter. Sammenslutningen mobiliserte også før jul da det så ut som uttak av to revirhevdene ulveflokker så ut til å gå skeis. Spørsmålene vi skal ta opp senere i dag er om vi skal gi Innlandsplattformen større økonomisk handlekraft. Dette kan være aktuelt da beiteorganisasjonene bedre kan konsentrere seg om de saker som innlands-plattformen ikke greier å dekke opp. Mere håndterbare er utfordringene i overproduksjon av lamme kjøtt. Herr ordstyrer jeg har ikke ord som passer i offentlig sammenheng som beskriver den grenseløse irritasjon som jeg kjenner brer seg når jeg tenker på dette unødvendige problemet. Vi har alle fulgte med i media og i andre tidsskrifter og erfart selv at det ikke er fårekjøtt å få tak i, unntatt høst, jul og påske. Dette er under en vær kritikk og er noe som våre landslag må ta alvorlig. Det kan da heller ikke være interessant for slakteriene å ligge med lager, men jeg har en uggen følelse av at vi blir offeret på svin og kylling alterrett.

Det siste tema jeg har tenkt å ta opp i leders tale er den oppfatningen som dessverre begynner å bre seg, at det går med alt for mye kraftfor i lammekjøtt-produksjon. De meste pessimistiske anslag går ut på at det går med like mye kraftfor for å produsere ett kilo lammekjøtt som ett kilo kyllingkjøtt. Denne oppfatningen må ikke feste seg og hvis det er riktig må småfæringa ta rev i seila. Argumentene vi bruker om produksjon av menneskemat på fornybare ressurser uten bruk av kraftfor er et helt avgjørende i rovdyrdiskusjonen. NSG har tatt tak i saken og jeg vil henstille på det sterkeste å følge opp de registreringer som vi blir bedt om. Det er dessverre slik at opinionen følger næringa med argusøyne. Ordstyrer, det er ikke god tone å sette næringer opp mot hverandre, men jeg vil minne om at svin og kylling produksjon foregår med soya fra Sør Amerika uten at noen hever et øyenbryn. Og fiskeoppdretterne bruker to kilo villfisk for å produsere en kilo tamfisk og utradrer tusen år gamle laksegener i elvene uten at noen bryr seg. Slik håper jeg ikke det er i beitenæringa, og jeg oppfordrer alle til å se på sin egen produksjon med kritisk blikk.

Jeg har ikke brukt mye tid nå på rovdyrsituasjonen, problemene er der og blir der og vi må prøve å føre den kampen på de nivåer de hører hjemme. Jeg har forsøkt å fokusere på det vi kan gjøre noe med på kort sikt.

Småfeholdet i Hedmark og tilstøtende næringer gjør det bra. Geitemjølke blir solgt med grei pris, vi har Europas beste gjeterhund-ekvipasje. Follidal har landets største vær-ring og vi har enorme beitearealer som vi kan produsere miljøvennlige lammekjøtt på som forbruker etterspør. Jeg får si som det står i revisorrapporter, det er godt grunnlag for fortsatt drift.

Dette er min siste leders tale. Det er tid for nye og stivere koster, og jeg vil benytte anledningen til å takke for svært interessante år, lære næringa i hele fylke å kjenne og ikke minst treffe mange nye småfeholdere over hele innlandet. Det er også et styre å takke, som har vært innovative, iderike og ansvarsfulle og bydd på ett samarbeid som er helt nødvendig for å gjøre den jobben som er nødvendig.

Vedlegg 2: Resolusjon x 2

a) **Styrk den sauenæringen vi har!**

Årsmøtet i Hedmark Sau og Geit har drøftet den vanskelige situasjonen sauenæringa står ovenfor. I en egen uttalelse har vi tatt for oss pris- og markedssituasjonen og hva som må gjøres for å endre den utviklingen vi har hatt de to siste årene. Foran årets jordbruksoppgjør vil vi også rette oppmerksomheten mot overskuddssituasjonen vi har og hva som strukturelt må gjøres i den sammenheng. Vi ønsker stans i etableringen av nye store sauebesetninger, og mener at støtte til sauebruk de nærmeste årene kun må gjelde restaurering/modernisering av bestående bruksenheter. Vi frykter at vi igjen skal nå WTO-taket for tilskudd til lamme- og kjeslakt, og at dette vil redusere inntektsnivået ytterligere i sauenæringa. En etableringsstopp for nye store driftsenheter er det mest effektive tiltaket vi kan iverksette for å unngå ytterligere overskuddsproblematikk og inntektsreduksjon. Dersom vi ikke får dette til vil det undergrave hele næringa. Det sauenæringa trenger nå er stabilitet og sikre rammer!

b) **Sett skikkelig pris på den sauen vi har!**

Årsmøtet i Hedmark Sau og Geit 3. mars 2018 vil uttrykke alvorlig bekymring for omsetningen av og prisen på saue- og lammekjøtt slik utviklingen har vært de siste årene. Mens lagrene igjen vokser når det gjelder frossent saue- og lammekjøtt er det svært vanskelig å få tak i det samme kjøttet i dagligvarebutikken. Dette er ikke bare et paradoks, men en situasjon som vi ikke lengre kan godta og leve med. Forklaringene og bortforklaringene, er flere, men vi mener at det først og fremst dreier seg om manglende vilje og evne til å gjøre en bedre jobb for å snu utviklingen.

Slakteriene sammen med grossistleddet må bli flinkere til å få produkter som forbrukerne ønsker, både når det gjelder tradisjonsmat og nye moderne varetyper. Saue- og lammekjøttet må kunne markedsføres gjennom hele året og ikke bare i en snever «fårikålsesong», og saue/lammekjøttprodukter må kunne markedsføres både som hverdags- og festmat!

Dagligvarehandelen/detaljistleddet må på sin side påse at forbrukerne får tilgang til de varer de etterspør og ønsker. Markedsundersøkelser viser for eksempel at omsetningen av lammekjøtt kunne mer enn dobles om potensialet mellom faktisk og fortjent markedsandel ble utnyttet. Årsmøtet i Hedmark Sau og Geit er også meget betenkt når det gjelder den distribusjonsordningen Nortura nå har gått inn på med grossiststyrt distribusjon. Denne ordningen svekker ytterligere mulighetene for styring av vareflyten fra slakteriet og pålegger dette leddet enda større ansvar og kostnadsbelastning når det gjelder svinn. Hvem som må ta det meste av regningen for dette er vi ikke i særlig i tvil om, - det er oss primærprodusenter! Vi er veldig overrasket over at Nortura ikke ønsker å satse på «cross-docking»-systemet. I ei tid med stadig bedre it-systemer gir dette muligheten til å utnytte potensialet mer optimalt, få bedre vareflyt og minske svinn på distribusjonsleddet. Trenden er nå at flere og flere går over til nettopp cross-docking, blant annet gjelder dette store aktører i USA. Årsmøtet i Hedmark Sau og Geit ønsker å se verdien av hele sauen, og da må også ulla bli verdsatt bedre enn i dag. Vi er klar over markedsverdien på verdensbasis, men vi er også klar over at industrien i Norge etterspør skikkelig kvalitets-ull fra norske produsenter. Vi mener derfor at den beste kvalitetsulla må bli bedre tatt vare på. Det må bli en egen kvalitetsgruppe og pris for denne ulla, og den må håndteres for seg og på en slik måte at den spesifikt kan tilbys norsk industri og etterspørsel. Vi etterlyser et større engasjement blant annet fra NSG og Norilia for å oppnå dette. Årsmøtet i Hedmark Sau og Geit er meget urolig for framtida til sauenæringa og en viktig del av norsk matproduksjon. Det som nå skjer kan føre til en ytterligere forvitring av samvirke og samhandling. Stadig flere prøver å finne egne løsninger for foredling og omsetning. Dette har også positive effekter, men skal næringa samlet stå best mulig rustet og ha ei forutsigbar framtid, må alle parter samvirke for bedre posisjoner og økonomi. Dersom så ikke skjer, kan nye samhandlings- og samvirkeformer tvinge seg fram, - og det bør også bekymre de som i dag lever av våre produkter.

Vedlegg 3:

«Den såkalte ulvesaken»

Oslo Tingrett skal 24.-27. april ha hovedforhandling i den saken WWF har anlagt mot staten om gyldigheten av Klima- og miljødepartementets vedtak om felling av ulv utenfor og innenfor ulvesonen. WWF hevder at fellingsvedtakene er ugyldige og at jakten må stanse. Nå er de fleste ulvene allerede felt, men om WWF skulle vinne frem vil det ha stor betydning for de kommende vedtak om felling av ulv, og for alle årene fremover. En endelig dom i WWFs favør vil kunne tilsidesette Stortingets vedtak om bestandsmål for ulv.

Det har hittil i vinter vært to rettsaker om samme tema, men det har vært to saker der WWF krevde umiddelbar stans i ulvefelling (forføyning). WWF vant frem i den første, men staten traff nytt vedtak, som Oslo tingrett sluttet seg til som gyldig i den andre saken.

USS har sammen med Norskog, Norges skogeierforbund, Norges Bondelag og Norges Jeger og fiskerforbund erklært partshjelp både i de to nevnte sakene, og i hovedsaken som kommer opp 24-27. april. Bakgrunnen for det er interesseorganisasjonenes åpenbare interesse i sakenes utfall, og at det er behov for å konkretisere hvilke negative virkninger en økt ulvebestand vil ha. Samarbeidet med staten er godt, og det er enighet om en naturlig arbeidsdeling i retten.

Disse rettssakene har kostet organisasjonene mye penger, og det er bakgrunnen for at det er satt i gang en såkalt «crowdfunding», se USS facebookside, eller utmark.no.

Vedlegg 4:

ARBEIDSPLAN 2018:

1. Styremøte 8/3/18
2. Ledersamling 17/3/18 for alle lederne i hele Hedmark. Et tema eller to til denne samlingen. Involvere HGL.
3. Årsmøte NSG 14. – 15. mars.
4. Sommerarrangement der HSG og HGL samarbeider 8.-10. august
5. Styremøte
6. Oktober – representantmøte NSG
7. 6.-7. oktober fylkesmesterskap HGL i Ringsaker.
8. Styremøte 3. desember 2018
9. Salg av eliteværer. Datoer av salg normalt mellom 20.- 30. oktober.
10. Styremøte midten av januar HSG.
11. Vær klare for at
12. Hedmark SG bør invitere/arrangere årsmøte 2019. HVOR? Dette bestemmer årsmøte 2018.
13. Videreutvikle formidling av kåret værlam.
14. Arbeide med Innlandsplattformen

Vedlegg 5:

Hedmark Sau og Geit

Budsjett 2018

	Regnskap 2017	Budsjett 2018
INNETEKTER		
Refusjon medlemskontingent	kr 156 805	kr 160 000
Sekretærstøtte	kr 20 000	kr 20 000
Reklameinntekter	Kr 9500	kr 10 000
	kr	kr
	kr 186 305	kr 190 000
UTGIFTER		
Sekretærutgifter	kr 18 250	kr 20 000
Kontorhold	kr 6 000	kr 6 000
Godtgjørelse styremedlemmer	kr 20 500	kr 21 000
Møtegodtgjørelse	kr 48 850	kr 40 000
Kasserer/nett	kr 8 750	kr 6 000
Revisorhonorar	kr -	kr 3 000
Arbeidsgiveravgift	kr 6 827	kr 7 000
Regnskapshonorar	kr 15 124	kr 10 000
Bilgodtgjørelse	kr 22 379	kr 25 000
Reisekostnad	kr 1 256	kr
Gaver	kr 3 330	kr 2 000
Møteutgifter årsmøte	kr 21 437	kr 25 000
Styremøter	kr 8 554	kr 13 000
Møteutgifter	kr 2 480	kr -
Bankgebyr	kr 2 309	kr 1 500
Div. kostnader	kr 900	kr 900
Renteinntekter	kr 2 092	Kr 2 000
Renteutgifter	Kr - 101	Kr 0
Årsresultat	kr 1 350	kr 4 600